

VEŠTAC

PRVA PRIČA | VEŠTAC

TEKST
ANDŽEJ SAPKOVSKI

ILUSTRACIJE
TIMOTE MONTENJ

TIMOTE MONTENJ

Timote Montenj rođen je 14. jula 1982. u Rubeu i kao veoma mlad strastveno se zainteresovao za crtanje. Pohađao je institut *Sen-Lik de Turne*, zatim se specijalizovao za narativnu umetnost u školi Pivo u Nantu. U okviru nastave, imao je priliku da pomaže Matjeu Lofreu u radu na bojama za prvi tom *Dugog Džona Silvera (Dargo)*. To iskustvo biće odlučujuće za njegov pristup crtežu i naraciji.

Vrlo brzo primetila ga je izdavačka kuća *Solej*, te objavljuje svoj prvi strip *Peto jevanđelje*, na kom saraduje sa scenaristom Žan-Likom Istenom, a potom radi na *Malikornu (12 Bi)* sa Žeromom le Grijem. Zatim susreće Aleksa Alisa, s kojim je delio atelje kod Matjea Lofroa, i nasleđuje ga na mestu crtača prednastavka *Trećeg zaveštanja: Žilijis (Glena)*. Takođe preuzima uspešni serijal *Princ noći* od osmog toma. Paralelno s karijerom u svetu stripa, razvija talenat za ilustraciju i učestvuje u različitim projektima, među kojima je i ova knjiga o univerzumu *Vešca*, u potpunosti ilustrovana tradicionalnom slikarskom tehnikom. Godine 2020. započinje rad na velikom diptihu za koji scenario radi Gzavje Dorison.

ANDŽEJ SAPKOVSKI

Andžej Sapkovski rođen je u Poljskoj 1948. Za *Sagu o Vešcu*, koja je postigla svetski uspeh, prevedena na 37 jezika i čija je prodaja već premašila 15 miliona primeraka, inspiraciju je pronašao u slovenskoj, nordijskoj i antičkoj mitologiji, kao i u popularnim pričama koje je obojio ironijom i obogatio ih savremenim temama, poput diskriminacije, mutacija i potrage za smislom u svetu koji se neprestano menja. Njegovo delo pet puta je ovenčano nagradom *Januš Zajdel*, te nagradom *Dejvid Gemel*. Najpre pretvoren u video-igru pod nazivom *The Witcher*, Veštac je zatim i ekranizovan u produkciji *Netfliksa*.

I

Pričalo se posle da je taj čovek stigao sa severa, od Užarske kapije. Išao je peške, i na uzdi vodio natovarenog konja. Bilo je kasno popodne i dućani užara i sarača već su bili pozatvarani, a uličica pusta. Bilo je toplo, a on je na sebi imao crni plašt prebačen preko ramena. Privlačio je pažnju.

Zaustavio se pred gostionicom „Stari Narakort“, postojao koji trenutak, osluškivao vrevu glasova. Krčma je, kao i uvek u to doba, bila puna ljudi.

Neznanac nije ušao u „Stari Narakort“. Povukao je konja dalje niz ulicu. Tamo je bila druga krčma, manja, zvala se „Kod Lisca“. Bila je prazna. Krčma nije bila na najboljem glasu.

Nad buretom kiselih krastavaca krčmar podiže glavu i pogledom odmeri gosta. Ne skidajući sa sebe plašt, neznanac je stajao ispred šanka kruto, nepomično, i ćutao.

– Šta ćeš?

– Pivo – reče neznanac. Imao je neprijatan glas.

Krčmar obrisa ruke o platnenu kecelju i napuni glinenu kriglu. Krigla beše okrnjena.

Neznanac nije izgledao staro, ali kosa mu je bila gotovo sasvim bela. Ispod plašta je nosio izlizani kožni prsluk, ušniran pod vratom i na ramenima. Kada je svukao plašt, svi primetiše da za pojasom na leđima nosi mač. Nije u tome bilo ničeg čudnog, u Vizimi su gotovo svi hodali s oružjem, ali niko mač nije nosio na leđima, kao luk ili tobolac.

Neznanac ne sede za sto, među malobrojne goste, već ostade da stoji kraj bureta, gledajući u krčmara prodornim očima. Uze gutljaj iz krigle.

– Tražim sobu za konačenje.

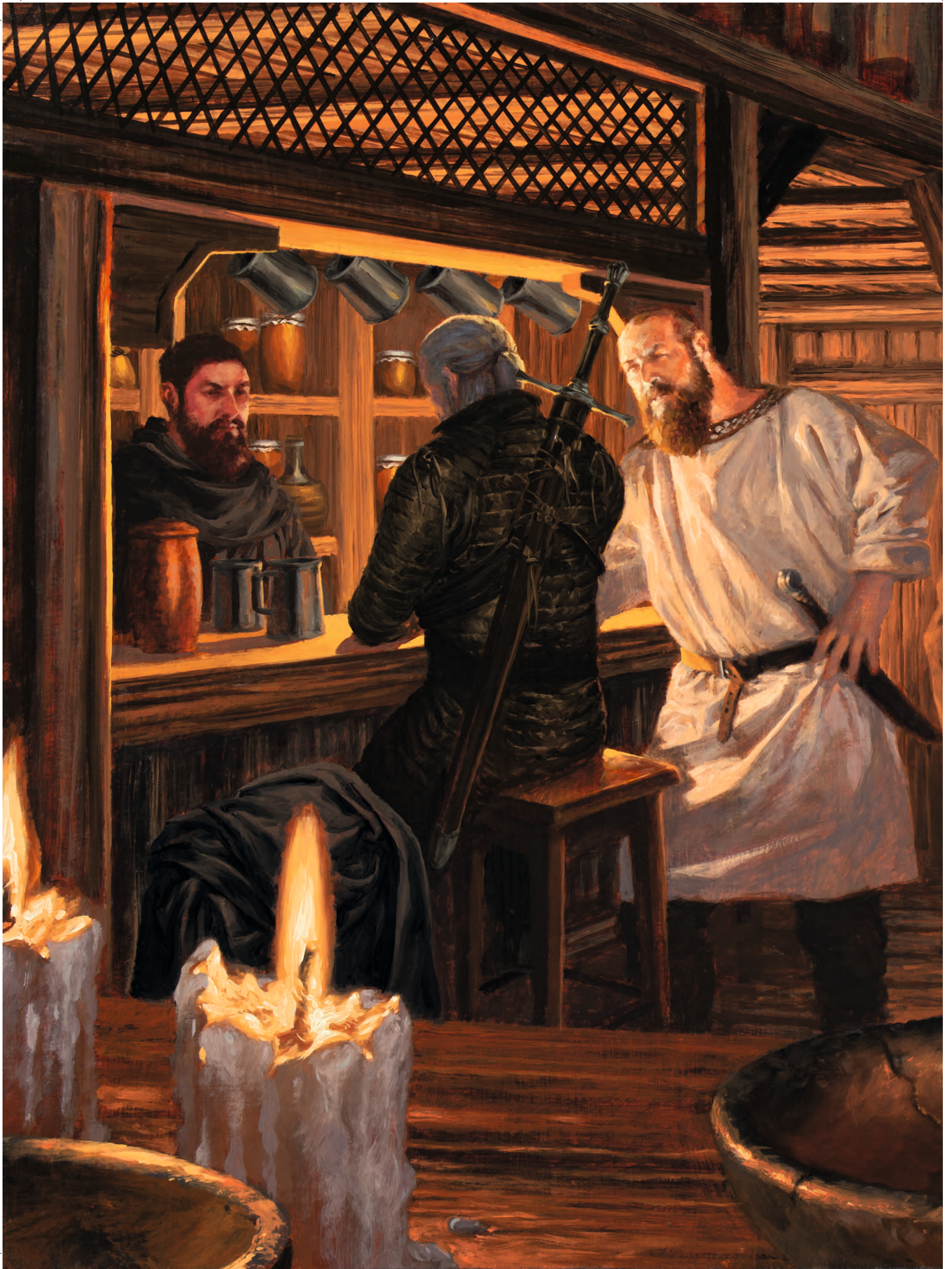
– Nema – progunda krčmar, gledajući u čizme gosta, prašnjave i kaljave. U „Starom Narakortu“ pitaj.

– Radije bih ovde.

– Nema – krčmar je konačno prepoznao akcenat neznanca. Bio je to Riv.

– Platiću dobro – reče neznanac tiho, gotovo nesigurno.

I upravo tada započeo je čitav taj užasan događaj. Jedan dugajlija rošavog lica, koji s neznanca nije skidao natmureni pogled još od časa kad je ovaj ušao u krčmu, ustade i priđe buretu. Dvojica koja su ga pratila stadoše iza, na ne više od dva koraka.

– Nema mesta, huljo, rivska vucibatino – krkljao je rošavi, stojeći odmah uz neznanca. – Ovde u Vizimi takvi kao ti nam ne trebaju. Ovo je čestito mesto!

Neznanac uze svoju kriglu i odmače se. Pogledao je krčmara, ali ovaj skrenu pogled. Nije mu bilo na pameti da brani jednog Riva. Uostalom, ko je uopšte voleo Rive?

– Svaki Riv je lopuža – dobacio je rošavi, bazdeći na pivo, beli luk i srdžbu. – Čuješ li ti, kopile, šta ja govorim?

– Ne čuje, od balege u ušima – reče jedan od dvojice iza, a drugi se grohotom zasmija.

– Plaćaj i gubi se! – dreknu rošavi. Neznanac ga tek tada pogleda.

– Kad popijem pivo.

– Mi ćemo ti pomoći – prosikta dugajlija i izbi Rivu kriglu iz ruke. Držeći ga za ruku, istovremeno je zarivao prste u remen koji je iskosa presecao grudi neznanca.

Jedan od dvojice zamahnu pesnicom. Neznanac se savi u mestu, izbacujući rošavog iz ravnoteže. Mač zasikta u kaniji i kratko zablesnu pod svetlom uljanica. Odjednom je sve uzavrelo. Vika. Neko od gostiju strovali se ka izlazu. Stolica tresnu o pod, gluvo dubnuše o pod glineni sudovi. Drhtavih usta, krčmar je gledao u jezivo rascepljeno lice rošavog, koji se, držeći se za ivicu bureta, spuštao, nestajao, kao da tone. Druga dvojica ležala su na podu. Jedan nepokretno, dok se drugi povijao i trzao usred naraštajuće tamne lokve. U vazduhu je vibrirao, parajući uši, tanki, histerični ženski vrisak. Krčmar zadrhta, zadržao dah, i počeo povraćati.

Neznanac se povuče uza zid. Stegnut, napet, na oprezu. Mač je držao oberučke, prevlačeći vrhom sečiva po vazduhu. Niko se nije mrdao. Strahota se, kao hladno blato, uhvatila po obrazima, svezala udove, zapušila grla.

Stražari upadoše u krčmu uz tresak i zveket, njih trojica. Mora da su bili negde u blizini. Držali su spremne toljage za pojasevima, ali ugledavši trupla, smesta isukaše mačeve. Riv stajaše prilepljen leđima uza zid, levom rukom izvlačeći bodež iz sara.

– Bacaj to! – povika jedan od stražara uzdrhtalim glasom. – Bacaj to, razbojniče! Ideš s nama!

Drugi stražar odgurnu sto koji mu je smetao da se približi Rivu s bočne strane.

– Trči po ljude, Perčine! – viknu ka trećem, koji se držao bliže vratima.

– Ne treba – reče neznanac, spuštajući mač. – Poći ću sam.

– Poći ćeš, pseto, ali na užetu – prodera se onaj što drhtaše. – Bacaj mač, da ti njušku ne razvalim!

Riv se ispravi. Hitro primi sečivo pod levu mišku, a

desnom, podignutom uvis, na stranu ka stražarima, iscrta brzo u vazduhu komplikovani znak. Blesnuše klinovi, kojima su sve do lakata gusto nabijeni bili rukavi kožnog kaftana.

Stražari se smesta povukoše, zaklanjajući glave pod lakticama. Neko od gostiju naglo ustade, ostali ponovo poleteše ka vratima. Žena još jednom zavrišta, prodorno, divlje.

– Poći ću sam – ponovi neznanac zvonkim, metalnim glasom. – A vas trojica ispred. Vodite me kaštelanu. Put ne znam.

– U redu, gospodine – procedi stražar, spuštajući glavu. Krenu ka izlazu, osvrćući se nesigurno. Druga dvojica žurno krenuše za njim. Neznanac ih je pratio, držeći mač u kaniji, a bodež u sari. Dok su prolazili kraj stolova, gosti sakrivaše lica skutevima kaputa.

II

Velerad, kaštelan Vizime, češkao je bradu i razmišljao. Nije bio sujeveren, niti bojažljiv, ali mu se nije sviđalo da ostaje sam s belokosim. Najzad se odlučio.

– Izadite – naredi stražarima. – A ti sedaj. Ne, ne tu. Malo podalje, ako ti je volja.

Neznanac sede. Više nije nosio mač, niti crni plašt.

– Da čujem – reče Velerad, igrajući se teškim buzdovanom koji je ležao na stolu. – Ime mi je Velerad, kaštelan sam Vizime. Šta mi ima kazati tvoje razbojničko visocanstvo pre nego što krene u tamnicu? Trojica mrtvih, pokušaj bacanja čini, nije loše, uopšte nije loše. Za takve stvari kod nas u Vizimi se nabija na kolac. Ali ja sam čovek pravedan, saslušaću šta imaš da kažeš. Govori.

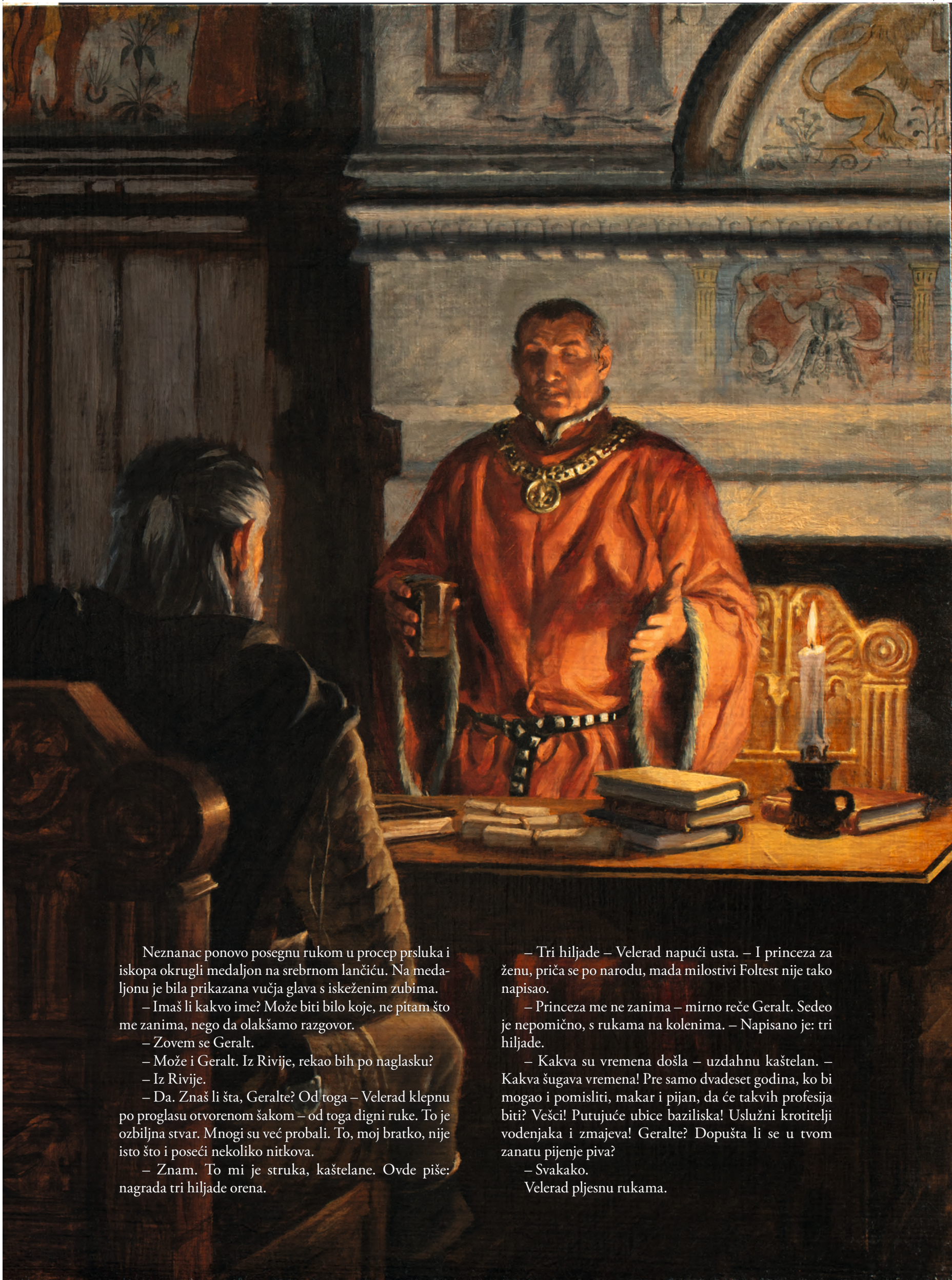
Riv je raskopčao gunj i izvukao iz njega svitak od bele jareće kože.

– Po raskrnicama i gostionicama kačili ste ovo – reče tiho. – Je l' istina što je napisano?

– A – promrmlja Velerad, gledajući u rune utisnute u kožu. – O tome je reč. Nisam se odmah setio. Istina, dabome da je istina. Ima i potpis: kralj Foltest, gospodar Temerije, Pontara i Mahakama. Znači da je istina. Ali poslanice su jedno, a zakon je drugo! Ovde, u Vizimi, pridržavam se zakona i reda! Ubijanje ljudi neću dozvoliti, jesi razumeo?

Riv klimnu glavom kao da je razumeo. Velerad ljutito zabrekta.

– Imaš li znak vešća?

Neznanac ponovo posegnu rukom u procep prsluka i iskopa okrugli medaljon na srebrnom lančiću. Na medaljonu je bila prikazana vučja glava s iskeženim zubima.

– Imaš li kakvo ime? Može biti bilo koje, ne pitam što me zanima, nego da olakšamo razgovor.

– Zovem se Geralt.

– Može i Geralt. Iz Rivije, rekao bih po naglasku?

– Iz Rivije.

– Da. Znaš li šta, Geralte? Od toga – Velerad klepnu po proglasu otvorenom šakom – od toga digni ruke. To je ozbiljna stvar. Mnogi su već probali. To, moj bratko, nije isto što i poseći nekoliko nitkova.

– Znam. To mi je struka, kaštelane. Ovde piše: nagrada tri hiljade orena.

– Tri hiljade – Velerad napući usta. – I princeza za ženu, priča se po narodu, mada milostivi Foltest nije tako napisao.

– Princeza me ne zanima – mirno reče Geralt. Sedeo je nepomično, s rukama na kolenima. – Napisano je: tri hiljade.

– Kakva su vremena došla – uzdahnu kaštelan. – Kakva šugava vremena! Pre samo dvadeset godina, ko bi mogao i pomisliti, makar i pijan, da će takvih profesija biti? Vešci! Putujuće ubice baziliska! Uslužni krotitelji vodenjaka i zmajeva! Geralte? Dopušta li se u tvom zanatu pijenje piva?

– Svakako.

Velerad pljesnu rukama.